

IV ŚRODKOWO EUROPEJSKI KONGRES OSTEOPOROZY I OSTEOARTROZY

XVI Zjazd Polskiego Towarzystwa Osteoartrologii
i Polskiej Fundacji Osteoporozy

Kraków, 29 wrzesień – 1 październik 2011

SPRAWOZDANIE

W dniach 29 września – 01 października 2011 r. odbył się w Krakowie IV Środkowo Europejski Kongres Osteoporozy i Osteoartrozy, jedno z najważniejszych wydarzeń naukowych w tej dziedzinie w Europie Środkowej. Zorganizowany został pod auspicjami International Osteoporosis Foundation oraz uzyskał dofinansowanie Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

W obradach uczestniczyła rekordowa liczba ponad 800 lekarzy i naukowców, w tym 80 osób z zagranicy, mieliśmy też przyjemność gościć liczną grupę przedstawicieli Towarzystw Osteoporozy z Europy Środkowej i Wschodniej w tym z Litwy, Rosji, Czech, Słowacji, Ukrainy i Białorusi. W ciągu 3 dni obrad zaprezentowano 104 doniesienia naukowe w tym 58 wykładów oraz 46 plakatów. Tradycyjnie streszczenia prac opublikowano w czasopiśmie „Ortopedia Traumatologia Rehabilitacja” vol. 13. suppl. 1, 2011. Kluczowe wykłady wygłosili znamienici polscy wykładowcy oraz eksperci z zagranicy: Steven R. Cummings (USA), Didier Hans (Szwajcaria), Helena Johansson (Szwecja), Olga Lesnyak (Rosja), John Kanis (Wielka Brytania), Socrates Papapoulos (Holandia), Jean-Yves Reginster (Belgia), Rene Rizzoli (Szwajcaria), Jan Štěpán (Czechy).

W tym roku świętowaliśmy 25-lecie Polskiej Osteoartrologii i 20-lecie Polskiej Fundacji Osteoporozy, z tej okazji po raz pierwszy zostały wręczone medale Zasłużony dla Osteoartrologii Polskiej, laureatami zostali Prof. Janusz Badurski i Prof. John Kanis. Podczas uroczystego otwarcia Kongresu wykłady inauguracyjne wygłosili Prof. J.Badurski, który podsumował ćwierć wieku osteoartrologii w Polsce oraz Prof. S.R.Cummings, który przedstawił problem starzenia się i chorób przewlekłych na poziomie metabolizmu komórkowego.

Kongres dał szansę na zapoznanie się z najnowszymi osiągnięciami z zakresu diagnostyki i leczenia osteoporozy. Nadal gorącym tematem pozostaje ocena ryzyka wystąpienia złamania metodą FRAX®. Narzędzie to zostało po raz pierwszy przedstawione w Polsce na naszym poprzednim Kongresie w 2009 r. Prof. Kanis, główny jego twórca i propagator przedstawił wyniki dwuletnich doświadczeń i prac związanych z udoskonaleniem i rozpowszechnieniem FRAX® na całym świecie. FRAX® jest kalibrowany dla krajów, w których znane są epidemiologia złamań oraz zgonów (obecnie jest to ponad 30 państw). Na Kongresie zainaugurowano FRAX® oparty na danych polskich dostępny on-line jak i w wersji kalkulatora ręcznego.

W sesjach poświęconych leczeniu osteoporozy prezentowano skuteczność i bezpieczeństwo między innymi denosumabu, ranelinianu strontu, ibandronianu oraz PTH. Prof. S.E. Papapoulos (Holandia) przedstawił długoterminowy efekt i bezpieczeństwo denosumabu w osteoporozie pomenopauzalnej, Prof. S.R. Cummings (USA) zaprezentował skuteczność denosumabu w zapobieganiu złamaniom.

O skuteczności ranelinianu strontu w zmniejszaniu ryzyka złamań u osób starszych mówił Prof. R. Rizzoli (Szwajcaria). Bardzo obiecująco wyglądają wyniki obecnie prowadzonych badań nad nowymi lekami w osteoporozie: przeciwciałami p/sklerostynie i inhibitorami katepsyny. Wiele refleksji wzbudził wykład Prof. Czerwińskiego poświęcony dylematom w ocenie skuteczności i bezpieczeństwa leków antyresorpcyjnych, który wskazał na problemy właściwej interpretacji wyników badań klinicznych w tym konieczność znajomości charakterystyki grupy badanej, co pozwala lepiej dobrać lek dla konkretnego pacjenta.

Wśród bardzo szczegółowych tematów adresowanych do „koneserów osteoporozy” nie zabrakło też zagadnień przydatnych w codziennej praktyce lekarskiej. Prof. Tałała uspokoił nas, że dodatkowa suplementacja wapnia nie powoduje wzrostu ryzyka kamicy nerkowej o ile całkowite spożycie tego pierwiastka nie przekracza 2000mg/dobę. Zgodnie ze stanowiskiem ASBMR przedstawionym przez Prof. Marcinowską-Suchowierską u osób z chorobami układu krążenia już suplementowanymi preparatami wapnia nie należy tych preparatów odstawić. Stosując natomiast leki przeciwbólowe w osteoporozie pamiętać powinniśmy głównie o przeciwwskazaniach wynikających ze schorzeń współtowarzyszących.

W trakcie Kongresu mogliśmy również wysłuchać wykładów poświęconych zasadom postępowania w osteoporozach wtórnych, w tym głównie posterydowej, jak też w osteoporozie u mężczyzn.

Obecnie nadal liczba leków zarejestrowanych do leczenia osteoporozy u mężczyzn jest mniejsza niż dla kobiet, są to głównie bisfosfoniary. Trwają zaawansowane badania kliniczne oceniające skuteczność przeciwzłamaniową denosumabu oraz zakończone zostało badanie z ranelinianem strontu należy więc mieć nadzieję, że wkrótce liczba leków zarejestrowanych do leczenia osteoporozy u mężczyzn zwiększy się.

Upadki zaliczane są do tzw. „wielkich problemów geriatrycznych” nie zabrakło więc też niezwykle ciekawej sesji poświęconej zapobieganiu upadkom, w tym testom służącym do oceny ryzyka upadków.

Podsumowaniem konferencji była dyskusja okrągłego stołu, której tematem przewodnim była identyfikacja chorych wymagających leczenia w Polsce wg zaleceń WHO i IOF. W jej trakcie przedstawione zostały wykonane, po raz pierwszy w Polsce wyniki badań kosztowej efektywności leczenia osteoporozy w naszym kraju. Zakładając 3-letni okres leczenia generycznym preparatem alendronianu, najczęściej stosowanym w Polsce, próg terapeutyczny złamania bkk udowej u kobiety 65-letniej wg FRAX PL wynosi 4.09%, a dla złamania głównego 12.28%.

Członkowie Komitetu Naukowego jak i uczestnicy podkreślali wysoki poziom naukowy kongresu, uznając go za najwyższy spośród do tej pory organizowanych.

Na Walnym Zebraniu Polskiego Towarzystwa Osteoartrologii podjęto uchwałę, że V Środkowo Europejski Kongres Osteoporozy i Osteoartrozy odbędzie się w Krakowie w dniach 19 – 21.09.2013 r.

Wszystkie publikacje dotyczące ostatniego kongresu, jak i poprzednich (od 1994 r.) wraz z dokumentacją fotograficzną dostępne są na Polskim Portalu Osteoporozy (www.osteoporoza.pl). Z Portalu można również pobrać materiały akcji „Nie łam się” jak i wiele innych publikacji.

Opracowała

Dr J.Osieleń, Krakowskie Centrum Medyczne